ଭାଇଜିଉନ୍ତିଆ

(ଓଷାକଥା)

ବା

ଦୁର୍ଗାଷ୍ଟମୀ ବ୍ରତ ଓ ଦୁର୍ଗାମାଳାଶ୍ରୀ

ପ୍ରକାଶକ :
ଶ୍ରୀ ରଣଜିତ ସିଂହ, ବି. ଏ. (ଅନର୍ସ) ଓ.ଇଡ଼

ଓଡ଼ିଶା
ଜଗନ୍ନାଥ କମ୍ପାନୀ
ବାଲୁବଜାର-କଟକ-୨

ମୂଲ୍ୟ – ଟ ୫-୦୦

ଭାଇ ଜିଉନ୍ତିଆ ବ୍ରତ

ଅଥ ପୂଜା ବିଧିଃ

ପୁରୋହିତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗଣିରେ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପୁଷ୍ପାଦିଦ୍ୱାରା ଅଳଂକୃତ କରି ଆସନ ଭୂତଶୁଦ୍ଧି, ପ୍ରଣବ ଓ ମାତୃକାଦିପୂର୍ବକ ଅର୍ଘ୍ୟସ୍ଥାପନ ଓ ବରୁଣ ପୂଜା କରି ନିମ୍ନମତେ ସ୍ୱସ୍ତିବାଚନ କରିବ ।

ସୁଆ ସୁଜଳଧରି ଓଁ ବିଷ୍ଣୁଃ ଅମୁକସଗୋତ୍ରସ୍ୟ ଶ୍ରୀମତ ଅମୁକ ଦେବଶର୍ମାଣଃ ମମ ଅମୁକ ଅମୁକ * ସଗୋତ୍ରାଣାଂ ଅସ୍ମଦ୍ ଯଜମାନାନାଂ ଅମୁକାଦେବୀ ଅମୁକାଦେବୀ ଅମୁକାଦେବୀ * ନାଂ ସୌଭାଗ୍ୟାରୋଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିପୂର୍ବକ ଚିରଜୀବୀ ପୁତ୍ର ଭ୍ରାତୃ ଦୁହିତୃ କାମନାଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟେସ୍ମିନ୍ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ବ୍ରତକର୍ମଣି ବ୍ରାହ୍ମଣାଃ ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟାଦିକଂ ଭବନ୍ତୋଽବ୍ରୁବନ୍ତୁ ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ ।୧। ଓଁ ଋଦ୍ଧି କର୍ମଣ୍ୟା ଅନପାୟିନୋ ।୨। ଓଁ ପୁନସ୍ତ୍ୱାଦିତ୍ୟାରୁଦ୍ରା ।୩। ଇତ୍ୟାଦି ।

ଅଥ ସଂକଳ୍ପଃ

ପୁରୋହିତ ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଶଜଳ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଗୁବାକାକ୍ଷ ତାମ୍ବୁଳ ତାମ୍ରପାତ୍ର ଧରି ଦେଶକାଳବାକ୍ୟାନନ୍ତର ଅମୁକସଗୋତ୍ର ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବଶର୍ମାହ ଅମୁକଅମୁକସ୍ୟ ଗୋତ୍ରାଣାଂ ଅସ୍ମଦ ଯଜମାନାନା ଅମୁକାଦେବୀ ଅମୁକାଦେବୀନାଂ ସୌଭାଗ୍ୟାରୋଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ପୂର୍ବକ ଚିରଜୀବୀ ପୁତ୍ର ଭ୍ରାତୃ ଦୁହିତୃ କାମନାଂ ଶ୍ରୀଭଗବର୍ଦ୍ଧ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ବ୍ରତକଥା ପଠନଂ ଶ୍ରବଣଂ କରିଷ୍ୟାମି । ଏପରି ସଂକଳ୍ପ କରି ସୁକ୍ତ ପାଠ ପୂର୍ବକ ପୁଣ୍ୟାହବାଚନ କରିବ ।

---

* ଯେତେଜଣ ବ୍ରତ କରୁଥିବେ ସେମାନଙ୍କର ନାମ, ଗୋତ୍ର ପଢ଼ିବ ।

ତତ୍ପଥା—ଓଁ ପୂଣ୍ୟାହଂ ୩ ଏବମସ୍ତୁ ବଜ୍ଞାପପ୍ୟା ମୂଚ୍ୟତାଂ ଗୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟଃ ଶୁଭଂ ଭବତୁ ରାଜ୍ଞଃ ପ୍ରଜାନାଂ ଶାନ୍ତିଭବତୁ ଅମୁକସ ଗୋତ୍ରେଣ ଶ୍ରୀମତି ଅମୁକଦେବ ଶର୍ମଣା ନପ୍ତା ଅମୁକ ଅମୁକସ୍ୟ ଗୋତ୍ରଣା ।

ଅସ୍ମଦଯଜମାନାନଂ ଅମୁକାଦେବୀ ଅମୁକାଦେବୀନାଂ ସୌଭାଗ୍ୟାରୋଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପୂର୍ବକ ଚିରଜୀବୀ ପୁତ୍ର ଭ୍ରାତୃ ଦୁହିତୃ କାମନାଂ ଶ୍ରୀଭଗବଦ୍ଧ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କର୍ମାରମ୍ଭ ନିଷ୍ଯୁତେଯବେତ୍ଯାଦ । ଏଥି ଉତ୍ତରେ ହସ୍ତରେ ପୁଷ୍ପଧରି ଦେବୀଙ୍କୁ ସ୍ତୋତ୍ରପାଠ କରି ଧ୍ୟାନ କରିବ ଧ୍ୟାନାନ୍ତେ ମାନସୋପଚାରରେ ପୂଜାକରି ବିଶେଷାର୍ଘ୍ୟ ସ୍ଥାପନପୂର୍ବକ, ଏତେ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପେ ଓଁ ଆଧାରଶକ୍ତ୍ୟାଦି ପୀଠ-ଦେବତାଭ୍ୟୋ ନମଃ ଏହିପରି ପୀଠପୂଜା ଶେଷରେ, ଅଷ୍ଟଶକ୍ତି ପୂଜା ଶେଷରେ ଅଷ୍ଟପୁଷ୍ପ, ଅଷ୍ଟଫଳ, ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଘଟ ଓ ଭୋଜ୍ୟୋତ୍ସର୍ଗ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ରରେ ବ୍ରତଧାରଣ କରିବ ।

ଓଁ ଦୁର୍ଗେ ଦେବୀ ଜଗଦ୍ଧାତ୍ରୀ ତନ୍ତ୍ର ସୂତ୍ରମିଦଂ ତବ । ବଧ୍ନାମି ବଦ୍ଧମୂଳେ ହଂ ବରଂ ଦେହି ଯଥୋପିସତଂ ।୧।

ଏହି ମନ୍ତ୍ରରେ ବାମ ହସ୍ତରେ ବ୍ରତଧାରଣ କରି କଥା ଶୁଣିବ ଓ କଥା ଶେଷରେ ଦେବତା ବିସର୍ଜନ ପୂର୍ବକ ଅଚ୍ଛିଦ୍ରାବଧାରଣ କରିବ । ଇତି ପୂଜାବିଧିଃ ।

———

ପ୍ରଥମ ଛାନ୍ଦ

ବନ୍ଦଇ ଜଗତ ଜନନୀ ଗିରିରାଜ ନନ୍ଦିନୀ
ହର ମୋ ଦୁର୍ଗତି ଦୁର୍ଗେ ଗୋ ହର ମନମୋହିନୀ ।
ନୂପୁର ରଞ୍ଜିତ ଆରକ୍ତ ଗୁଲ୍ଫ ପଦ୍ମ ଚରଣେ,
ଶତତ ଶରଣ ରଖ ମା ଦାନ ଏ ଅକିଞ୍ଚନେ
କାଞ୍ଚନ ନିନ୍ଦିତ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ରକ୍ତ ଅମ୍ବର ସାଜେ
କରିନ୍ଦ୍ର ଗମନେ ମଧୁର କଟି କିଙ୍କିଣୀ ବାଜେ ।
ବାହେ ବାଜୁବନ୍ଧ ଶୋଭଇ କରେ ମର୍କତ ଚୂଡ଼ି
ବକ୍ଷ ଦେଶେ ହୀରା ପଦକ ହେମ କମଳ କଡ଼ି ।
ଦଶ ଭୁଜେ ଦଶ ଆୟୁଧ ଦର୍ପି ଦର୍ପ ଦଳନେ
କଣ୍ଠେ ରୂପସରୀ, ସୁବର୍ଣ୍ଣ କାପ ଯୁଗଳ କର୍ଣ୍ଣେ
ମନ୍ଦାର ଅଧର, ସ୍ଫଟିକ ଜିଣି ଦଶନ ପନ୍ତି
ନାସାପୁଟେ ମୁକ୍ତା ବସଣୀ ଶୋଭା ଝଟକ ଜ୍ୟୋତି
ଖଞ୍ଜନ ନୟନେ ଅଞ୍ଜନ ଭାଲେ ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମେଘ କି ଉଇଁଛି ବାଳ କୁମୁଦ ବନ୍ଧୁ
ଭ୍ରମର ନିନ୍ଦିତ କୁଞ୍ଚିତ ବେଣୀ ଗୁଚ୍ଛ କୁନ୍ତଳେ
ବିକଶଇ ସାର ସୁଷମା ବେଢ଼ା ବକୁଳ ମାଳେ ।
କିରୀଟ ମୁକୁଟ ଝଟକ ଶୋଭା ତଥି ଉପର
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶିଖରୀ ଶିଖରେ କି ଅବା ଦିବାକର ।
ଲମ୍ବିଛି ସର୍ବାଙ୍ଗେ ବନ୍ଦନ ବିଲ୍ୱ ମନ୍ଦାର ମାଳ,
ଶୋଭା ସରେ ଡୁବି ରହିଛି ଭକ୍ତ ଚିତ୍ତ ମରାଳ ।
ଅପାର ସୁଷମା ଶରଣ ଯାଇ ଚରଣ ତଳେ
କି ବର୍ଣ୍ଣିବି ରୂପ ମାଧୁରୀ ଜନ୍ମି ଅବନୀ ତଳେ ।

ତୋହର ଉପମା ତୁମ୍ଭ ମା ଜୟ ସିଂହବାହନୀ
ଅଭକ୍ତ କୁଳର କୃତାନ୍ତ ଭକ୍ତ ଚିତ୍ତ ତୋଷଣୀ ।
ଦୁରନ୍ତ ଦଇତ ମହିଷାସୁର ପ୍ରବଳ ତାପେ
ତାପିତ ଦେବଙ୍କ ଆତଙ୍କ ହେଲେ ଖଣ୍ଡିଲୁ ଆପେ
ଚଣ୍ଡୀ ରୂପମଣ୍ଡାଦ ସଙ୍ଗତେ ବିନ୍ଧ୍ୟଗିରି ବାସିନୀ,
ଅଯୋନିସମ୍ଭବ ପ୍ରକାଶ ହେଲୁ ଆଦ୍ୟଜନନୀ ।
ଚଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ଶୁମ୍ଭ ନିଶୁମ୍ଭ ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ ଆବର
ଆଦ୍ୟଶକ୍ତି ଶକ୍ତି ବିସ୍ତାରି ଦୈତ୍ୟ କଲୁ ସଂହାର ।
ବ୍ରହ୍ମା ବରେ ମହିଷାସୁର ତ୍ରିଭୁବନ ବିଜୟୀ
କାମାକ୍ଷୁରେ ହେଲା ପ୍ରବେଶ ତୋର ସ୍ତମ୍ଭରେ ଯାଇ
ତା ତୁଲେ ସମର ଆଚରି ଚଣ୍ଡୀ ରୂପଣ୍ଡା ମେଳେ
ଅଦ୍ୟପି ତୁଟିରୁ ଶର ଟେ ଶେଷ ହୋଇଲା ତାଳେ ।
ଦଗାମୂର୍ତ୍ତି ରକ୍ତଦଶନା ମୁକ୍ତକେଶୀ କରାଳ ।
ଗ୍ରାସିଲୁ ମହିଷା ଦଇତ ନେତ୍ର ଅନଳ ଜ୍ୱାଳ ।
ରଣେ ଜୟ କଲୁ ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ ତିଥି,
ବିଜୟା ଦଶମୀ କ୍ଷିତିରେ ତେଣୁ ହୋଇଲା ଖ୍ୟାତି ।
ସତ୍ୟେ ସତ୍ୟବ୍ରତ ନେତ୍ରରେ ରାମ ଚିହ୍ନିଲେ ମନେ,
ରାମଚଣ୍ଡୀ ନାମ ବହିଲୁ ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖ ନାଶନେ ।
ଅନନ୍ତ ଶୟନେ ଶ୍ରୀହରି ତୋତେ କଲେ ଆଦେଶ
କଂସ ବନ୍ଧୀଘରେ ଦ୍ୱାପରେ ଆସି ହେଲୁ ପ୍ରବେଶ ।
ଶିଳାରେ ପିଟନ୍ତେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇ
ଶତ୍ରୁ ଦୈତ୍ୟ ରତ୍ନ ମୃତ୍ୟୁଭେଦ ତାକୁ ଦେଲୁ ବତାଇ ।
ଦୁର୍ଗତି ହରିଣୀ କଳିରେ ଦୁର୍ଗା ବୋଲାଉ ମାତ,
ଅଦ୍ୟପି ଦାନବରେ ଅଜେୟା ସର୍ବ ଯୁଗରେ ଖ୍ୟାତ ।
ଜଗତ ମଙ୍ଗଳ କାରଣେ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା ହେଉ,
ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମଦେବତା ନାମେ ତୁ ପୂଜା ପାଉ ।

କାଳିକା ବାଉଁଶୀ ମାଉଁଶୀ ପିତାଇଳୀ ଆବର
ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ନାମ ପ୍ରକାଶ ଏକୁଁ ଅନେକ ତୋର ।
ସମ୍ବଲପୁରରେ ରହିଣ ନାମ ସମଲେଶ୍ୱରୀ
ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁରେ ନାମ ପ୍ରକାଶ ଅଭୟା ସୁରେଶ୍ୱରୀ ।
ପାଟଣେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ପାଟଣାରେ ନିବାସ
ଯେ ତୋତେ ଯେ ଭାବେ ଭଜଇ ତାହାର ହୋଇ ତୁ ବଶ ।
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଶାକ୍ତିକ ଏ ବେନି ଭାବେ ଭକତଗଣ
ପଞ୍ଚମକାରରେ ସେବନ୍ତି ତୋ ଅଭୟ ଚରଣ ।
ଅହିଂସ ପରମ ଧରମେ କେତେ ଲଗାନ୍ତି କାଳ
ମାଆ ଗୋ ତୋ ଆଗେ ଛେଦିଲେ କେତେ ନିରୀହ ଛେଳି ।
ମାଆ ଗୁଡ଼ି ତେଣୁ ମାଉସୀ ସେବା କଲେ ସୁକୃତେ
ଏ ମାର୍ଗେ ସେବିଲେ କେସନେ ମାତା ଲଭିବେ ତୋତେ
ତାର ମା ତାରିଣୀ ତାର ଗୋ ତୋହ ଗଲି ଶରଣ
ଦ୍ୱିଜ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରେ ଦିଅ ତୋ ପଦ୍ମ ଚରଣ ।୩।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ଶୁଣ ଆଗୋ ମାଆ ଭଉଣୀ ଓଷାଇତ ଯେତକ,
ମହାଷ୍ଟମୀର ଏ ଚରିତ କ୍ଷୟ ହେବ ପାତକ ।
ଶ୍ରାବଣେ ଏ ବ୍ରତ ସୁଫଳ ଲଭ ହେବ ତତ୍‌କ୍ଷଣ
ଧନ ପୁତ୍ରବନ୍ତ ହୋଇବ ଯଶ ଆୟୁ ବର୍ଦ୍ଧନ ॥
ଘରର ମଙ୍ଗଳ ମନାସି ଶୁଣ ଅଷ୍ଟମୀ କଥା
ଅରିଷ୍ଟ ତୁଟିବ ଘରର ଯିବ ଏ ଭବ ବ୍ୟଥା ।
ଜନମୁଁ ମୁଁ ଦୁଃଖ ଅଟଇ ମାଆ କୃପାରୁ ସିନା;
ଅଷ୍ଟମୀ ବରତ କରୁଛି, ହୋଇଁ ନିଶ୍ଚଳ ମନା ।
ପିତା ସତ୍ୟ ପାଳି ଶ୍ରୀରାମ ଭାଇ ଭାରିଯା ଘେନ,
ବନବାସ ହେଲେ ବରଜି ଅଯୋଧ୍ୟା ରାଜଧାନୀ ।

ପଞ୍ଚବଟୀ ବନେ କୁଟୀର ରଚି କଲେ ନିବାସ
ଜନକ ନନ୍ଦିନୀ ହରି ନେଲା ଦୁଷ୍ଟ ରାକ୍ଷସ ।
ବୁଲି ବୁଲି ବେନି ସୋଦର ଭାଲୁ ବାନର ମେଳେ,
ସାଗରରେ ସେତୁ ବାନ୍ଧିଲେ ସୀତା ଉଦ୍ଧାର ଛଳେ ।
ସୁବଳ ପର୍ବତେ ଶ୍ରୀରାମ ସ୍ଥାପି କପି ଶିବିର,
ବିଭୀଷଣେ ରଖି ଶରଣ ଯୁଦ୍ଧେ ହେଲେ ବାହାର
ହନୁ ଅଙ୍ଗଦ ନଳ ନୀଳ ସୁଗ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ,
ହେଲେ ଦୈତ୍ୟବଳ ନାଶିଲେ ରଣେ ସେ ବିଚକ୍ଷଣ ।
ମହୀରାବଣ ବୀରବାହୁ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ଆବର
ସମରେ ପଡ଼ିଲେ ସୁବାହୁ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ କୁମର ।
ଅବଶେଷେ ଯୁଦ୍ଧେ ବାହାରି ଆସି ବିଶ୍ରବାସୁତ,
ଦଶବାର ଶିର ଛେଦିଲେ ଶରେ ଜଗତ ନାଥ ।
ବାର ବାର ଶିର ବାହାର ଦେଖି ଚକିତ ହେଲେ,
ହନୁମାନ ଡାକି ଶ୍ରୀମୁଖେ ରାମ ଆଦେଶ ଦେଲେ ।
ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ଯୁଗଳ,
ପୂଜିବି ବହନ ଆଣ ଯା ଦେବୀ ହ୍ରଦୁ କମଳ ।
ଗୋଟିଗୋଟି କରି ଲକ୍ଷେକ ଶତଦଳ କମଳ,
ସ୍ଥିର ମନେ ହେକ ଆଣିବୁ ଗଡ଼ ନ ଯାଉଁ ବେଳ ।
ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରିଣ ହନୁ ବଜମି ଗଲା,
ଦେବୀ ହ୍ରଦତଟେ ଯାଇଣ ବେଗେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ।
ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଲକ୍ଷେକ ପଦ୍ମ ତୋଳି ମାରୁତି,
ଶ୍ରୀରାମ ନିକଟେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଆସି ଝଟତି ।
ଜଗତ ଜନନୀ ଶ୍ରୀରାମ ମନ ବୁଝିବା ପାଇଁ,
ଅଦୃଶ୍ୟେ ହରିଲେ ଫୁଲେକ ଶୂନ୍ୟ ମାର୍ଗରେ ଥାଇ ।
ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଦେଖି ଶ୍ରୀରାମ ମନେ ହରଷ ହେଲେ,
ଦଶଭୁଜା ପୂଜା ବିଧାନମାନ ଯୋଗାଡ଼ କଲେ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭ ଚୂତ ପଲ୍ଲବ ନାରିକେଳ ସ୍ଥାପିଲେ,
ଚଉଦିଗେ କପି ସେନାଏ ଜାନୁପାତି ବସିଲେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସଙ୍ଗତେ ଶ୍ରୀରାମ ବସି ପଦ୍ମ ଆସନେ
ଦୁର୍ଗାପାଦେ ସ୍ତୁତି କରନ୍ତି ପୂତ ବେଦ ବଚନେ ।୨।
ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ବିଲ୍ୱ ପଲ୍ଲବ ସଙ୍ଗେ ବାସ ଚନ୍ଦନ,
ନିବେଦ୍ଧ କରନ୍ତି ଜଗତ ଜନନୀ ଆବାହନ ।
ମାଳ ମାଳ କରି ମନ୍ଦାର ମାଳ ଦେଲେ ଲମ୍ବାଇ
ଭକତ ବତ୍ସଳା ଘେନଲେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ଥାଇ ।
ଧୂପ ଦୀପ ଅନ୍ତେ ନୈବେଦ୍ୟ ପକ୍ୱ ଚମ୍ପା କଦଳୀ,
ସମର୍ପିଣ ନତ ମସ୍ତକେ ଦେଲେ ପୁଷ୍ପ ଅଞ୍ଜଳି ।
ଚଣ୍ଡିକା ଚରଣ ଯୁଗଳ ରାମ ହୃଦରେ ଧ୍ୟାୟି
ଗୋଟି ଗୋଟି ଗଣି ହଟମଣ ସବୁ ଦେଲେ ଚଢ଼ାଇ ।
ଲକ୍ଷେ ପଦ୍ମଫୁଲୁ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ହୋଇଲା ଊଣା
ବିସ୍ମୟ ହୋଇଲେ ଶ୍ରୀରାମ ଦେଖି କଲେ ଛଳନା ।
ହନୁମାନ ମୁଖ ଅନାଇ ରାମ କହନ୍ତି ଧୀରେ,
ଏକ ଲକ୍ଷ ପଦ୍ମ ଗୋଟିଏ ଊଣା ହେଲା ବିଧିରେ ।
କରଯୋଡ଼ି ତହୁଁ ବିନୟେ ଭାଷେ ପବନ ସୁତ,
ତବ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରିଣ ଗଲି ହେ ରଘୁନାଥ ।
ଦେବୀ ହ୍ରଦୁ ଦେବ ଲକ୍ଷେକ ପଦ୍ମ ଆଣିଲି ଗଣି,
ଊଣା ହେଲା ଫୁଲ କପରି ନ ପାରିଲି ତ ଜାଣି ।
କୃପାବନ୍ତ ଦାସେ ଶ୍ରୀମୁଖୁ ହେଉ ଆଦେଶ ବାରେ,
ପଦ୍ମବନେ ଯାଇ ଫୁଲେକ ଘେନ ଆସିବି ଖରେ ।
ମନ୍ଦେ ହସି ରାମ ଭାଷିଲେ ମନେ ନ ଭାଳ କିଛି,
ଘଟିଥିବା ପଦ୍ମ ପୂରଣ ପାଇଁ ଉପାୟ ଅଛି ।୩।
ଦାସଠାରେ ଛନ୍ଦ କଲେଣି ନିଶ୍ଚେ ଜଗତମାତ,
ଆଚରିଲେ ମାୟା ଅଭୟା ଏହା ହୁଏ ପ୍ରତୀତ ।୩୧।

ପଦ୍ମ ନୟନର ବୋଲନ୍ତି ମୋତେ ଜଗତଯାକ,
ପଦ୍ମନେତ୍ର ନାମ ମୋହର ଆଜି ହେଲା ସାର୍ଥକ ।
କମଳ ଅଭାବେ କମଳ ନେତ୍ର ମାତୃ ଚରଣେ,
ଅରପିଣ ପୂଜା ସାରିବ ଅତି ଆନନ୍ଦେ ମନେ ।
ଏତେ କହି ରାମ ତୂଣୀରୁ କାଢି ସୁତୀକ୍ଷଣ ଶର,
ପଙ୍କଜ ନୟନ ଖୋଳିବା ପାଇଁ ହେଲେ ବାହାର ।
ଶର ଯେଣ ଚକ୍ଷୁ ଖୋଳିବା ବେଳେ ଜଗତମାତ,
ଉଭା ହୋଇ ଦେବୀ ଧରିଲେ ବେଗେ ଶ୍ରୀରାମ ହସ୍ତ ।
ମୃଦୁ ମନ୍ଦ ହସି ଭାଷନ୍ତି ଦେବୀ ମଧୁର ଗୀର,
କ୍ଷାନ୍ତ ହୁଅ ବତ୍ସ ବିପଦେ ଏତେ ନୁହ ଅଧୀର ।
ବ୍ରହ୍ମା ବରେ ବଳୀ ରାବଣ ତ୍ରିଭୁବନ ବିଜୟୀ,
ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ରରେ ବଧି ରାବଣ ଉଦ୍ଧାର ବଇଦେହୀ ।
ଦୁଷ୍ଟ ନାଶ ସନ୍ଥ ପାଳନ ସୃଷ୍ଟିକର ଅବନୀ,
ଆଜିଠାରୁ ମୁହିଁ ତେଜିଲି ଏ ଲଙ୍କା ରାଜଧାନୀ ।
ଶୁଭ ଦେଖି ବଶ ହୋଇଲି ବତ୍ସ ସେବା ବିଧିରେ ।
ଆଜି ଏ ଦିବସ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରହୁ କ୍ଷିତି ମଧ୍ୟରେ ।
ମହାଷ୍ଟମୀ ନାମେ ଆଶ୍ବିନ, ଶୁକ୍ଳ ଅଷ୍ଟମୀ ଦିନ
ଯେ ମୋତେ ପୂଜିବ ଲଭିବ ଅନ୍ତେ ମୋର ଚରଣ ।
ଧନ ଜନ ଯଶ ଆୟୁଷ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇବ ଶୀଘ୍ର,
ଚତୁର୍ବର୍ଗ ଫଳ ଲଭିବେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭକତି କରି ।
ଅପୁତ୍ରିକ ସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ମୋତେ ପୂଜିବେ ଯେବେ,
ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତ ପୁତ୍ର କୋଳରେ ଜାତ ହୋଇବ ତେବେ ।
ଭାଇମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ମନେ କାମନା କରି,
ବ୍ରତ ଚଢ଼ାଇଲେ ଚରଣେ ଭାଇ ଅରିଷ୍ଟ ହରି ।
ଶଏଆଠ ଦୁବ ଅକ୍ଷତ ଦେଇଲେ ରହି ଉପାସ
ଶଏଆଠ ବର୍ଷ ଭାଇର ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଆୟୁଷ ।

ମନ ବଢ଼ିବାକୁ ହରଲ ଗୁପତେ ପଦ୍ମଫୁଲ,
କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ଫଳଟି ହୋଇବ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କମଳ ତୁଲ ।
ମହା ଅଷ୍ଟମୀରେ ଏ ଫୁଲ ମୋର ଚରଣେ ଦେଲେ
ଲକ୍ଷେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ମଫୁଲର ତୁଲ ହୋଇବ ଭଲେ ।
ଖୋଜୁଥିଲେ ଶରେ ନୟନ ସୀତା ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ,
ସୀତାଫଳ ଆଉଁ ମୋହର ବଡ଼ ଶରଧା ହୋଇ ।
ଅଇସୁଲକ୍ଷଣୀ ସ୍ତ୍ରୀଏ ଉପବାସରେ ରହି,
ସୀତାଫଳ ଯେବେ ଚରଣେ ମୋର ଦେବେ ଚଢ଼ାଇ ।
ଦୁଃଖ ଶନ୍ତା ପାଇ ଘରର ସୁଖ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇବ,
ରୋଗ ଶୋକ ମୋର ପ୍ରସାଦୁ ତାର ଦୂରେ ରହିବ ।
ନାରକେଳ ଚମ୍ପା କଦଳୀ ଆଖୁ ମୋହର ପ୍ରିୟ
ଏହା ଦେଇ ମୋତେ ପୂଜିଲେ ସବୁ ଅନଷ୍ଟ କ୍ଷୟ ।୪୦।
ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କପି ସେନା ଆଦର,
ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ନମିଲେ ଅଭୟା ପଦ୍ମପାଦ ତଳର ।
ସିଦ୍ଧ ହେଉ ମନକାମନା ଦେବୀ ଅଶିଷ କଲେ,
ବ୍ରହ୍ମଶର ଭେଦ ଶ୍ରୀମୁଖେ ଉଚ୍ଚାରଣ କହିଲେ ।
ଏହି ରୂପେ ହେଲା ଅଷ୍ଟମୀ ଜଗତରେ ପ୍ରକାଶ,
ଦଶଭୁଜା ରାମ ପୂଜିଲେ ଆସି ହୋଇଲେ ବଶ ।
ଓଷାଇତମାନେ କଦଳୀ ନାରକେଳ ଆଦର,
ସୀତାଫଳ, ପାଣିକଖାରୁ ଫୁଲ ବେଲପତର ।
ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ସଙ୍ଗେ ବରତମାନ ଦିଅ ଚଢ଼ାଇ
ହୁଳହୁଳି ଦିଅ ସୁଦୟା କରିବେ ମହାମାୟୀ ।
ତପନ ପଦରେ ଦିଶୁଥିୟ ଛାନ୍ଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା,
ଦୁର୍ଗାପଦ ଧ୍ୟାୟି ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଗୀତେ କହିଲା ।୫୭।

—0—

ତୃତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ଚମ୍ପାବତୀ ନାମେ ନଗରୀ ରାଜା ବିକ୍ରମସେନ,
ଅତି ଧାର୍ମିକ ସେ ପାଳନ୍ତି ପ୍ରଜା ପୁତ୍ର ସମାନ ।
ପାଟ ମହାଦେଈ ତାଙ୍କର ନାମ ମଦନାବତୀ,
ସର୍ବ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ଅରୁଣା ନାମେ ଏକ ଦୁହିତା ।
ରମ୍ଭା ଜିଣି ରୂପ, କୁମାରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଷୋଳ ବରଷ,
ସ୍ୱର୍ଗ ଅପସରୀ ଆସିଣ କିବା ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ପ୍ରକାଶ ।
ଯଉବନ ଚିହ୍ନ ସକଳ ଅଙ୍ଗେ ଦେଲାଣି ଦେଖା,
ରଙ୍ଗେ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ବାହାରେ ଚିତ୍ତେ ନଥାଇ ଧୋକା ।
ଏଷେ କେମା ଦିନେ ବଉଳ ଗଛ ଟଳାଣି ବେଳ,
ବୁଲି ବୁଲି ଉପବନୁ ଗୋ ବାଛି ତୋଳିବା ଫୁଲ
ହରଷରେ ରାଜ ଉଦ୍ୟାନେ ପରବେଶ ସରବେ,
ଫୁଲମାନ ତୋଳି ଖେଳନ୍ତି ଯଉବନ ଗରବେ ।
ବୀରସେନ ନାମେ ସୁଧୀର ରାଜ ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରବର,
ପତ୍ନୀ ନାମ ଅଟେ କମଳା ସେବେ ଦୁର୍ଗାପୟର ।
ମତିଗତି ଥାଇ ବେନଙ୍କ ସଦା ଅମ୍ବିକା ପଦେ,
ପୁତ୍ରକନ୍ୟା ଦୁଇ ଲଭିଲେ ଭଗବତୀ ପ୍ରସାଦେ ।
ମାଳତୀ ମଦନ ସୁନ୍ଦର ଅଟେ ନାମ ତାଙ୍କର
ବାଳକାଳୁ ଦୁହେଁ ସେବନ୍ତି ଭଗବତୀ ପୟର ।
ନିର୍ମଳ ମନରେ ଅଭୟା ପଦେ ଭକତି କରି,
ଜନନୀ ପ୍ରସାଦୁଁ ଥାଆନ୍ତି ରୋଗ ଶୋକ ପାଶୋରି ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ଅସଇ ଅଶ୍ୱ ଉପରେ ଚଢ଼ି,
ସୁକୁମାର ଅଙ୍ଗ ଭୂଷଣମାନ ଯାଉଛି ଜଡ଼ି ।
ବୁଲି ବୁଲି ଶ୍ରମେ ମଦନ ତୃଷା ଆତୁର ହୋଇ,
ଜଳ ପାନ ଆଶେ ପ୍ରବେଶ ରାଜ ଉଦ୍ୟାନେ ଯାଇ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ-ସୁତ ତୃଷା ଆତୁରେ ତହିଁ ମିଳିଲା ଆସି,
ଦେଖିଲେ ମରତେ ଉଇଁଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶରଦଶଶୀ ।
ବିସ୍ମୟେ ଅରୁଣ ନନ୍ଦିତ ରୂପ ସରସୀ ଜଳ,
ପାନ କଲା ତୃଷା ଆତୁର ତା ନୟନ ଯୁଗଳ ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଦେଖି ସୁନ୍ଦରୀ,
ମନେ ମନେ ହୃଦ ଆସନେ ବର ନେଲାଣି ବରି ।
ସ୍ବଚକ୍ଷୁ ସହିଁ ଏକକ୍ଷେ ଆସି ହେଲା ମିଳନ,
ହସିଣ ଅରୁଣା ପୁଚ୍ଛିଲେ ଆଗମନ କାରଣ ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ମଧୁରେ ଭାଷେ ପିଇବି ଜଳ
ଅରୁଣା କରୁଣା ବୁଝାଇ କହେ ଲାଗିବ ମୂଲ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରିକା ମଦନ ଜେମା ହସ୍ତରେ ଦେଲା,
ରାଜଜେମା ଦେଲା ଲମ୍ବାଇ ପ୍ରୀତିବରଣମାଳା ।
କିଶୋର କିଶୋରୀ ରୂପଟେ ପ୍ରଣୟକୁ ରଚିଲେ,
ସଙ୍ଗ ସହଚରୀ ବିଗୃହ ପରମାଦ ଗଣିଲେ ।୨୦।
ଦିନୁ ଦିନୁ କ୍ରମେ ବଢ଼ିଲା ପ୍ରୀତି ଲୀଳା ଗୁପତ
ମନେ ଆନ ଲୀଳା ଭିଆଣ କଲେ ଜଗତମାତ ।
ମହାରାଣୀ ଦିନେ କହିଲେ ରାଜା ମୁଖ ଅନାଇ,
ଯୁବା ଝିଅ ଘରେ ରଖିବା ଅବିହିତ ଅଟଇ ।
ବିବାହ ବୟସ ଝିଅର ଆସି ହେଲା ପ୍ରବେଶ,
ଝିଅ ଯୋଗ୍ୟବର ବନ୍ଧନ ବୁଝ ହେ ନରଈଶ ।
କହିଲେ ନୃପତି ଜେମାର ଶୁଭ ବିବାହ ପାଇଁ,
ରୂପେ ଗୁଣେ ବାଛି ରଖିଛି ସୁକୁମାର ଜୁଆଇଁ ।
କୁମାରୀ ପାଟଣା ରାଇଜେ ଜେମା ଶ୍ବଶୁର ଘର,
ମାଘ ଶୁକ୍ଳ ଶୁଭ ପଞ୍ଚମୀ ଲଗ୍ନେ ବରିବା ବର ।
ବାହାଘର କଥା ଶୁଣିଣ ଜେମା ଆସିଲା ଧାଇଁ
କହିଲା ମାଆଲୋ ଆନରେ ବିଭା ହୋଇବି ନାହିଁ ।

୧୬ ଯଦି କହୁ ଝିଅ ରାଇଜେ ରହିବ କରିବ ଘର
ଜୁଆଇଁ କରିଣ ବନ୍ଧନ ବରଂ ମଦନ ବର ।
କହିଲେ ରାଜନ ଝିଅଲୋ ଶୁଣ ମୋର ବଚନ,
ମନ୍ତ୍ରୀପଦେ ଚାର ପିଅର ଖଟେ ମୋର ଚରଣ ।
ରାଜଜେମା ହେବ ବିବାହ ଘୁର ଗୃକରଠାକୁ,
ଅବିହିତ କଥା ସିନା ଲୋ ଅପଖ୍ୟାତି କୁଳକୁ ।
ଆନେ ବର ବାଛ ଜେମା ଲୋ ଦେଖି ରାଜକୁମାର,
ଜେମା କହେ ନିଷ୍ଟେ ମରିବି ତେବେ ଖାଇ ଜହର ।
ଶୁଣିଣ ରାଜନ ଅନ୍ତରେ ହେଲେ ଚମକିତ ଅତି
ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ଝିଅର ଏକା ମଦନ ପତି ।
କଢ଼ିଫୁଲ ଫୁଟି ବିକାଶ କଲା ମହକ ବାସ
ଦାସୀ ମୁଖୁ ରାଜା ଶୁଣିଲେ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରୀତି ସନ୍ଦେଶ ।
ବିଚାରିଲେ ଝିଅ କୁଳରେ ଦେଲା ଲଗାଇ କାଳି,
ଲୋକ ଅପବାଦ କଥାକୁ ମନେ ବସିଲେ ଭାଳି ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ପାଇଁ କି ଝିଅ ବସିଛି ରୁଷି,
ମରାଇବି ମନ୍ତ୍ରୀ କୁମର ଗୁପ୍ତ ଘାତକ ପେଶି ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ରକତ କାଲି କରିବ ଟିକା,
କଳଙ୍କ ମେଣ୍ଟିବ କୁଳର ଯିବ ହୃଦୟ-ଧକା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଜାନ ନୋହୁ ପ୍ରଭାତୁ ତାକୁ ପାରଧି ପାଇଁ
ଗୁପତେ ଘାତକ ସଙ୍ଗତେ ଦେବି ବନେ ପଠାଇ ।
କଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ସୁତ ମାରିବ ଜେମା ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ,
ବିଚାରି ନୃପତି ଶୋଇଲା ରତ୍ନପଲଙ୍କେ ଯାଇ ।
କାନ୍ଦି କହେ ପ୍ରିୟ ସଜନୀ ଆଗେ ସେ ଜେମାଦେଈ,
ଆନ କାହା ଗଳେ ବରଣମାଳା ଦେବି ଲୋ ସହି ?
ମଦନସୁନ୍ଦର ପଦେ ତ ଜୀବ ସାରିଛି ବିକି
ନାସ୍ତି କଲେ ପିତା ମରିବି ନିଷ୍ଟେ ଗରଳ ଢୋକି ।

ସଖୀ ଏକ ହସେ ଅରୁଣା ଶୁଣ ମୋର ଉତ୍ତର,
ହର-ମନୋହରୀ ହରିବେ ମନ ବେଦନା ତୋର ।
କାଲ ମହାଷ୍ଟମୀ ବରତ ହେବ ମାଆର ପୂଜା,
ହେବ ମନବାଞ୍ଛା ପୂରଣ ସେବେଲେ ଦଶଭୁଜା ।
ଅମ୍ବିକା ପ୍ରସାଦେ ଲଭିବୁ ସଖୀ ମଦନ ବର,
ପ୍ରଭାତରୁ ପୂଜା ବିଧାନମାନ ଯୋଗାଡ଼ କର ।
ବୟାଳଶ ପାଦ ତୃତୀୟ ଛାନ୍ଦ ହେଲା ପୂରଣ
ଦ୍ୱିଜ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର କହି ଦୁର୍ଗା ପାଦେ ଶରଣ ।

ଚତୁର୍ଥ ଛାନ୍ଦ

ନିଶି ଶେଷେ ଉଷା ନବୀନ ସାଜେ ମଣ୍ଡିଲା ଧରା,
ପ୍ରକୃତି ସୁନ୍ଦରୀ ମେଲାଇ ଦେଲା ଶୋଭା ପସରା ।
କାକ ରବ ଦେଲା ବସିଣ ବାଡ଼ ସଜନା ଡାଳେ,
ଗେହ୍ଲାଇ ଝିଅକୁ କମଳା ଆଣି ଧଇଲେ କୋଳେ ।
ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସି କହନ୍ତି କରେ ଆଉଁସି ଶିର,
ଆଜ ଦୁଇଦିନେ ଯିବୁ ଲୋ ମାଆ ଶ୍ୱଶୁର ଘର ।
କେତେ ନିଦ ଯାଉ ସକାଳ ଆସି ହେଲାଣି ପରା,
ହସିବେ ଲୋ ଶାଶୁ ନଣନ୍ଦ କେତେ କରି ଠାପରା ।
ନ ଶିଖିବୁ ଯଦି ଆଜୁଁ ଲୋ ଘରକରା ଆଗୁର,
ଶାଶୁଘର କଥା ଶୁଣିବା ସିନା ହୋଇବ ସାର ।
ମାଆଘର ଦୁଇଦିନଆ ସେତ ବାଳକ ବତା
ବସିଣ ମାଳତୀ ନୁଆଁଇ ଦେଲା ତଳକୁ ମଥା ।
କହିଲେ ଜନନୀ ଆଜ ଲୋ ମହା ଅଷ୍ଟମୀ ବ୍ରତ,
ଉପବାସ ଦୁର୍ଗା ପୂଜିଲେ ହୁଏ ଭଲର ହିତ ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ଭଲର ଶୁଭ କାମନା କରି,
ଉପବାସେ ରହି ନିର୍ମଳ ମନେ ସେବେ ଶଙ୍କରୀ ।

୧୪ ଭଉଣୀର ଭାଇ ଭରସା କଥା ସଂସାରେ ଅଛି,
ଭାଇ ସୁଖେ ଥିଲେ ତୋହର ଜଣା ନୋହିବ କିଛି ॥
ସମ୍ପଦେ ବିପଦେ ସଂସାରେ ଭାଇ ହୁଅଇ ସାହା,
ଭାଇ ସିନା ସୁଖେ ଦୁଃଖେଲେ ହେବ ପଛରେ ଠିଆ ।
ଭାଇକୁ ଉଗାର ବୋଲନ୍ତି ଅତି ମୂରୁଖ ପଣେ,
ଭାଇ ବିନା ଭବେ ଭରସା ଆଉ କେ ନାହିଁ ଜଣେ ।
ମନ କଥା ଭାଇ ଜାଣଇ ବରଷକରେ ଥରେ,
ଦୁଆର ମଣ୍ଡାଇ ସଂସାରେ ମୁହଁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରେ ।
ଦୁର୍ଗତି ନାଶିନୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପଦ ସେବିବୁ ଯେବେ,
ଦୁର୍ଗା ରଖିଥିବେ ଭାଇଙ୍କ ତୋର ସରବ ଶୁଭେ ।
ମାଳତୀ କହୁଛି ମାଆ ଗୋ ବ୍ରତ ପାଳିବି ମୁହିଁ,
ଉପବାସେ ବିଧିବିଧାନ ମୋତେ ଦିଅ ବତାଇ ।
କୋମଳ ବଚନେ କମଳା କହୁଅଛି ତିଆରି,
ଫୁଲ ଫଳ ଆଠ ବର୍ଣ୍ଣର ଆଣି ଯତନ କରି ।
ଶଏଆଠ ଦୁବ ନିର୍ମଳ ସ୍ଥାନୁ ତୋଳି ଆଣିବୁ,
ଶଏଆଠ ଉଆ ଚଉଳ ବାଛି ଯତ୍ନେ ରଖିବୁ ।
ଦେବଙ୍କୁ ତୁଳସୀ ଦେବଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ଦହନା ଡାଳ,
ଆଣିବୁ ଅଁଳା ସଙ୍ଗତେ ଶହେ ବେଲପତର ।
ସ୍ନାନ ପାଇଁ ଯିବୁ ହଳଦୀ ବଟା ଅଁଳା ନେଇ,
ଘାଟ ପୂଜା ବିଧି ଝିଅ ଲୋ କହୁଅଛି ବୁଝାଇ ।
ବାଲୁକା ବେଦିଏ ସ୍ଥାପିବୁ ଦୁର୍ଗା ପଦ୍ମର ଧ୍ୟାୟୀ,
କାଠ ଚୁରିଖଣ୍ଡି ପୋତିବୁ ତାର ଉପରେ ନେଇ ।
ହଳଦୀ ଅରୁଆ ଚଉଳ ଆଗେ ବନ୍ଦାଇଦେବୁ,
ଫୁଲ ସଙ୍ଗେ ଦେବୁ ଚଢ଼ାଇ ଚକ କାକୁଡ଼ି ସବୁ ।
ନାଭି ପରିମାଣ ଜଳରେ ବେଗେ ସ୍ନାହାନ ସାରି,
ଏକମୁହାଁ ହୋଇ ଘରକୁ ଝିଅ ଆସିବୁ ଫେରି ।

ଧନସାକ ରନ୍ଧି ଉପାସ ଗଣ ବେନ ପ୍ରହରେ,
ପୂଜିବୁ ଅଭୟ ଚରଣ ଷୋଡ଼ଶ ଉପଚାରେ ।
ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ସଙ୍ଗେ ବରତ ବାନ୍ଧି ଦେବୁ ଚଢ଼ାଇ,
ଦ୍ୱିଜ ମୁଖୁ କଥା ଶୁଣିବୁ ଅତି ହରଷ ହୋଇ ।
ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ମନ ତୋଷିବୁ ଯେବେ,
କଥା ଶୁଣି ତୋର ସୁଫଳ ଲଭ ହୋଇବ ତେବେ,
ପ୍ରଭାତୁ ଉଠିଣ ସ୍ନାନାଦି ପୂର୍ବପରି ସାରିବୁ,
ଦଧି ମଧୁ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ସାତଚଣା ଭକ୍ଷିବୁ ।
ପାଲଟିଣ ନୂଆ ବସନ ବ୍ରତ ପିନ୍ଧିବୁ ଯାଇ,
ଭାଇକୁ ଉତ୍ତମ ଆସନେ ଡାକ ଦେବୁ ବସାଇ ।
ଦୁର୍ଗାପଦେ ଚଢ଼ା ଅକ୍ଷତ ଦୂବ ଯତନେ ଆଣି,
ଭାଇ ଅଷ୍ଟଅଙ୍ଗ ଝାଡ଼ିବୁ ୮ର ଶତେକ ଗଣି ।
କହିବୁ ଦୁର୍ଗେ ଗୋ ଭାଇର ମୋର ଅରିଷ୍ଟ ଯାଉ,
ସୁଦୟା କର ମୋ ଭାଇଟି ସର୍ବ ଶୁଭରେ ଥାଉ ।
ଗୋଟି ଗୋଟି କରି କମଳା ସବୁ ଦେଲେ ବତାଇ,
ବରତ ପାଳିଲା ମାଳତୀ ଅତି ହରଷ ହୋଇ ।
ଏଥିଅନ୍ତେ ଆନ ଚରିତ ଶୁଣ ହୋଇ ହରଷ,
ଅଭୟା ମନ୍ଦିରେ ଅରୁଣା ଯାଇ ହେଲା ପ୍ରବେଶ ।୩୦।
ଧୂପ ଦୀପ ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ରକ୍ତ ମନ୍ଦାର ମାଳେ,
ପୂଜିଣ ଶରଣ ପଶିଲା ଦେବୀ ଚରଣ ତଳେ ।
ପଣତ ପ୍ରସାରି ଅରୁଣା ମାଗେ କରି ଭକତି,
କୃପାକର ମାତା ପ୍ରାପତ ହେଉ ମଦନ ପତି ।
ମଉନେ ଭାଷିଲେ ଅଭୟା ବାଞ୍ଛା ହେଉ ସଫଳ,
ପଣତେ ପଡ଼ିଲା ମାଆର ମଥା ମନ୍ଦାର ଫୁଲ ।
ଜନନୀ କରୁଣା ଅରୁଣା ମନେ ବିଚାର କରି,
ଘରକୁ ଫେରିଲା ହେନଣ ଫୁଲ ଭକତି ଭରି

ମହାରାଜା ଏବେ ଘାତକ ସଙ୍ଗେ କଲେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର,
ଜଆସଙ୍କୁ ନେଲେ ଡକାଇ ସେ ମଦନସୁନ୍ଦର ।
କହିଲେ ଶରଧା କରୁଛନ୍ତି ଟିଅ ମୃଗ ମାଉଁସେ
ଧନୁଧର ବେଗେ ବନକୁ ଯାଅ ଶିକାର ଆଶେ ।
ଲୋକ ଜଣେ ଯିବ ସଙ୍ଗରେ ବନେ ନ ଯିବ ଏକା
ସାହା ହୋଇ ହେଙ୍ଗେ ରହିବ ଟିଡ଼େ ନ ଥିବ ଦକା
ଧନୁଶର ଧରି ହରଷେ ରାଜା ଆଦେଶ ପାଳି
ଘାତକ ସଙ୍ଗତେ କୁମର ଗଲା ବନକୁ ଚାଲି ।
ନ ପାଇଲେ କେଣ୍ଟି ଶିକାର ବୁଲି ଜଙ୍ଗଲ ଯାକ
ତରକ ଦେଖିଣ ବୁଲିଲା ପଛେ ପଛେ ଘାତକ ।
ନିବିଡ଼ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୁହେଁ ହେଲେ ପ୍ରବେଶ,
ନ ପାରିଲା ଜାଣି କୁମର ରାଜ କୁଟ ଆଦେଶ ।
ଜନଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ଘାତକ ଯହୁଁ ନେତ୍ରେ ଦେଖିଲା,
ପଛରୁ କୁମର ବଧିବା ପାଇଁ ତିଆରି ହେଲା ।
ଅନ୍ତରାଳେ ଥାଇ ଅଭୟା ଦେଲେ ମାୟା ଭିଆଇ,
ବ୍ୟାଘ୍ର ଏକ ଧାଇଁ ଆସୁଛି ମୃଗ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇ ।୫୦।
ଏହା ଦେଖି ଦୁହେଁ ଅନ୍ତରେ ଲଭି ବହୁତ ଭୟ,
ମନେ ମନେ ହେଜ ବସିଲେ ଜୀବନର ଉପାୟ ।
ପ୍ରାଣର ବଳକେ ଘାତକ ତହୁଁ ଗଲା ଦଉଡ଼ି,
ମୃଗ ଛାଡ଼ି ବ୍ୟାଘ୍ର ଘାତକ ପରେ ବସିଲା ମାଡ଼ି ।
ବୁକୁ ବିଦାରଣ ଦଶନେ ପାନ କଲା ରୁଧିର,
ମଦନ ପଛରେ ଲୁଚିଲା ମୃଗ ହୋଇ କାତର ।
ବିସ୍ମୟେ ମଦନ ସୁନ୍ଦର ତାକୁ ଧଇଲା ଯାଇ
ଘାତକକୁ ମାରି ଜୀବନେ ବ୍ୟାଘ୍ର ଗଲା ପଳାଇ ।

ରକ୍ଷିଲେ ଅଭୟା ଅଭୟ ଦାନେ ଦାସ ଜୀବନ,
ମୃଗ ଶିଶୁ ଭେକ ସଙ୍ଗରେ ବାହୁଡ଼ିଲା ମଦନ ।
ସ୍ୱପଦ ନାଶିନୀ ସ୍ୱପଦେ ସାହା ହୋଇବେ ଯାକୁ,
ନର ସୁର ହୋଇ ବଇରୀ କଅ କରିବେ ତାକୁ ।
ଛୟାଳିଶ ପଦେ ଚତୁର୍ଥ ଛାନ୍ଦ ସମାପ୍ତ ହୋଇ,
ଦୁର୍ଗାପଦ ଧ୍ୟାୟୀ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଗୀତେ କହଇ ।୪୭

ଗୃହେ ଥାଇଁ ଏଣେ ରାଜନ ମନେ ଭ୍ରାନ୍ତ ବସି,
ଫେରି ନ ଆସିଲା ଘାତକ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଲା ଆସି ।
କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବ ସଫଳ ଏଣୁ ବିଳମ୍ବ ତାର,
ମରିଥିବ ନିଶ୍ଚେ ମଦନ ଘାତକର ହସ୍ତର ।
ପ୍ରକାଶ କରିବ ଶିକାର ଅର୍ଥେ ଗଲା ବନକୁ
ଘୋରବନେ ବାଘ ଖାଇଲା ମଦନ ସୁନ୍ଦରକୁ ।
ଏସନ ସମୟେ ମୃଗ ଶିଶୁକୁ ଧରି ମଦନ,
ପରବେଶ ହେଲା ହରଷେ ଯହିଁ ବିଜେ ରାଜନ
ବିସ୍ତାରି କହିଲା କାନନେ ଘଟିଥିବା ବୃତ୍ତାନ୍ତ,
ଶୁଣିଣ ବିସ୍ମୟେ ରାଜନ ଦେଲେ କପାଳେ ହାତ ।
ଛଳ ବାକ୍ୟେ ପୁଣି କହିଲେ ବାବୁ ନ ଭଲ କଛୁ,
ନୃପତି ନିୟମ ଲଙ୍ଘିବା ସାଧ କାହାର ଅଛୁ ।
ଶ୍ରମ ଲଭିଅଛ ଶିକାର ଆଗେ ଭ୍ରମି କାନନେ
କ୍ଲାନ୍ତ ଦୂର କରି ବସିଣ କ୍ଷଣେ ସୁଖ ଆସନେ ।
ବ୍ୟାଘ୍ର ମୁଖୁଁ ମୃଗ ଆଣିଛ ମନେ ବାନ୍ଧି ସାହସ,
ମୃଗ ପାଇ ଜେମା ମନରେ ନିଶ୍ଚେ ହେବ ହରଷ ।
ମନେ ବିଚାରିଲା ରାଜନ ବାର୍ତ୍ତାରେ ଗଲା ବରତି,
ଭୋଜନେ ଭୁଞ୍ଜାଇ ଜହର ବିନାଶିବ ଅରତି ।
ଦୁଷ୍ଟ ବାକ୍ୟେ ତୋଷି କୁମର ଅନ୍ତପୁରକୁ ଗଲେ
ଭୋଜନରେ ବିଷ ମିଶାଇ ହେନ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ।

କହିଲେ ହରଷେ ଦେଉଛନ୍ତି ଝିଅ ଏ ଉପହାର,
ପ୍ରୀତିଭରେ ତହିଁ ମଦନ ସବୁ କଲା ଆହାର ।
ବେନ୍ତୁବେନ୍ତୁ କାଳ ଗରଳ କ୍ରମେ ଅଇଲା ଘୋଟି
ଅଜ୍ଞାନେ ପଡ଼ିଲେ କୁମର ମଞ୍ଚ ଉପରେ ଲୋଟି
ଦେଖିଣ ରାଜନ ମନରେ ଅତି ହରଷ ହୋଇ
ଗୁପତେ ଦଶଆ ମନ୍ଦିରେ ତାକୁ ଦେଲେ ଭସାଇ ।
ରାତି ଦୁଇଘଡ଼ି ଗଡ଼ିଲା ପୁଅର ନାହିଁ ଦେଖା
ହସ୍ତର ବସ୍ତର କମଳା ମନେ ଲଭିଲେ ଶଙ୍କା ।
ମାଆ ଝିଅ ଦୁହେଁ ଉପାସେ ରହିଥିଲେ ସେବାରେ
ପୂଜା ଆରମ୍ଭିଲେ ମାଆର ସେବା ଅଟେ ବିଧିରେ ।
ନାନା ବର୍ଣ୍ଣେ ରଞ୍ଜି ଲିହିଲେ ଅମ୍ବିକା ଚିତ୍ରପଟ
ତାର ତଳେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆସନେ ସ୍ଥାପି ରଖିଲେ ଘଟ ।
ନାରିକେଳ ଚୂତପଲ୍ଲବ ରକ୍ତଝୀନ ବସନ
ଘଟପରେ ସ୍ଥାପି ମଣ୍ଡିଲେ ଦେଖ ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ।
ଶୁଭ ହୁଳହୁଳ ପକାଇ ଦେଲେ ଜାଗର ଜାଳ
ଷୋଳ ଉପଚାରେ ପୂଜିଲେ ଦୁର୍ଗାଚରଣେ ଢାଳି ।
ବେଲପତ୍ର କଳାଦହନା ସରୁ ଅଇଁଳା ଡାଳ,
ଫଳସଙ୍ଗେ ଦେଲେ ଚଢ଼ାଇ ରକ୍ତ ମନ୍ଦାର ମାଳ ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ମଙ୍ଗଳ ମନେ କାମନା କଲେ
ଫୁଲ ଦୁବାକ୍ଷତ ବରତ ଯତ୍ନେ ଚଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।୨୦।

—୦—

କରଯୋଡ଼ି ତହୁଁ ମାଳତୀ କହେ ଭକତି କରି
ଜାଇକ ମୋହର ସରବ ଶୁଭେ ରଖ ଶଙ୍କରୀ ।
ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ଅଭୟା ପଦେ ଶରଣ ଗଲେ
ଭବମୟୀ ମାତା ଭକତି ପୂଜା ଭାବେ ଘେନିଲେ ।

ଭକତ ବତ୍ସଳା ବୋଲିଣ ଭବେ ଉଡ଼ଇ ବାନା
ଭକତି କରିଣ ସେବିଲେ ପୂରେ ମନକାମନା ।
ଭକତିରେ ବଶ ହୋଇଲେ ଭାବ ଦେଖି ତାଙ୍କର
ଭକତ ଆତଙ୍କ ଫେଡ଼ିବା ପାଇଁ ହେଲେ ବାହାର ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ନିଧନେ ହୋଇ ହରଷ ଅତି,
ସୁଖ ଶେଯେ ଶୋଇଅଛନ୍ତି ଯହିଁ ସେ ନରପତି ।
ଜଗତ ଜନନୀ ଆପଣ ତହିଁ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ,
ସ୍ୱପନେ ଗମ୍ଭୀର ବଚନେ ନୃପତିଙ୍କ ଭାଷିଲେ ।
ଶୁଣ ବନ୍ଧୁ ବାସେ ମୋହର ଦେଲୁ ଯେତେ କଷଣ
ଦେଇଛୁ ତା ମୋତେ ସହିଛି ଛାତି କରି ପାଷାଣ
ବିପଦ ନାଶିନୀ ମୋ ନାମ ମୋର ଶରଣ ଯାଇ,
ଭବେ କି ବିଭବ ନ ଲଭି ତାର ବିପଦ ଥାଇ ।
ଚିତ୍ତ ଯାର ଥରେ ଯାଇଛି ମୋର ଚରଣ ତଳକୁ,
ବିପଦେ ମିଶିଣ ବିପଦ କସ କରିବ ତାକୁ ।
ମଦନ ସୁନ୍ଦର ନିଧନ ପାଇଁ ପେଶିଲୁ ବନ,
କପଟରେ ବିଷ ମିଶାଇ ତାକୁ ଦେଲୁ ଭୋଜନ ।
କୂପତେ ନେଇଣ ଭସାଇ ଦେଲୁ ଅଥଳ ଜଳେ ।
ଉଦ୍ଧରି ଧଇଲି ଦାସକୁ ମୋର ଅଭୟ କୋଳେ
ମଦନ ସୁନ୍ଦର ଲଭିବା ପାଇଁ ଝିଅ ତୋହର,
କାମନା କରିଣ ଶରଣ ଗଲି ମୋର ପୟର ।
ପରସନେ ବର ଦେଇଛି ହେବ ନାହିଁ ଅନ୍ୟଥା,
ଦାସେ କୋପ ବନ୍ଧୁ ମନରେ ମୋର ଦେଇଛୁ ବ୍ୟଥା ।
ମଦନ ସୁନ୍ଦର ଭାଇର ଶୁଭ ମନରେ ଭାଳି
ବ୍ରତ ପାଳିଛି ମାଳତି ମୋ ନାମେ ଜାଗର ଜାଳି ।
ମାଆ ତାର ପୁଅ ପାଇଁକି ମୋରେ ଶରଣ ଗଲା,
ମୋର କୃପାବଳେ ପୁଅର କିଛି ଊଣା ନୋହିଲା ।

୨୦ କୋଟିଏ ଚୋପର ଆସିଣ ମିଶି ଗୋଟିଏ ହେଲେ,
ନାଶି ନ ପାରିବେ ମଦନେ ମୋର କରୁଣା ଥିଲେ ।
ଭଲଗତି ବୃନ୍ଦଂ ରାଜନ ଯନ୍ଦ୍ର ଏଣୁ ଏଣିକ
ମଦନଙ୍କୁ ଦିଅ ବିବାହ ତୋର କେମାମଣିକ ।
ମାୟା କୁମରକୁ ନେଇଣ ଦେଇଅଛୁ ଭସାଇ,
ମଦନ ସୁନ୍ଦର ଶୋଇଛନ୍ତି ଦେଖ ଉଆସେ ଯାଇ ।
ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ତାର ଘୋଟିଛି ଅଙ୍ଗେ ଗରଳ ନିଶା
ବିଧିରେତ ତାର ଭଉଣୀ କରି ଅଷ୍ଟମୀ ଉଷା
ଚଢ଼ାଇଛନ୍ତି ମୋର ଚରଣେ ଶତେ ଅକ୍ଷୟ ଦୁବ,
ତାହା ଆଣିଦେଲେ ଛୁଆଇଁ ବିଷ ଦୂର ହୋଇବ ।
ଏତେ କହି ଦେବୀ ଉଆସ ତେଜି ଅନ୍ତର ହେଲେ,
ନିଦ୍ରା ତେଜି ରାଜା ସ୍ୱପନ କଥା ହେଜି ବସିଲେ ।
ଯାଇଣ ଦେଖିଲେ ସତକୁ ସତ ମନ୍ତ୍ରୀ କୁମର,
ଅଜ୍ଞାନେ ଶୋଇଛନ୍ତି ଅପୂର୍ବ ତେଜ ଦିଶେ ତାହାର ।
ଜଗତ ଜନନୀ ଆଦେଶ ରାଜା ପାଳନ କଲେ,
ସୁରସେନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡ଼କାଇ ସବୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
ଫୁଲ ଦୁବ ଧରି ମାଳତୀ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହେଲା,
ମାତଥର ଗଣି ଭାଇର ଦେହେ ଛୁଆଇଁ ଦେଲା ।
ମହିମା ବିସ୍ତାରି ମହାମାୟୀ ହରିଲେ ବିଷ ।
ଉଠିଲେ ମଦନସୁନ୍ଦର ସର୍ବେ ହେଲେ ହରଷ ।
ମଦନସୁନ୍ଦର ନିକଟେ ରାଜା କ୍ଷମା ମାଗିଲେ
ଝିଅକୁ ମଦନସୁନ୍ଦର କରେ ସମର୍ପି ଦେଲେ ।
ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ କୃପାରୁ କଥା ହୋଇଲା ଶେଷ
ହୁଳହୁଳି ଦିଅ ହରଷେ ମାଆ ହୋଇବେ ତୋଷ ।
ତମଭାଇଙ୍କର ସଙ୍ଗତେ ମୁହିଁ ଅଟଇ ଜଣେ
ମୋ ପାଇଁ ଟିକିଏ ଗୁହାରି କର ମାଆ ଚରଣେ ।

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାମାଳଶ୍ରୀ

ଜୟ ଦୁର୍ଗା ଦୁର୍ଗତି ନାଶିନୀ ବାସିନୀ ଶ୍ୱେତ କାଳକା
ଗୋ ମା, ଶତଦଳ କାଳକୁ ତୁ ହେଲୁ ସଖୀ ଗୋ ମା ।

ଗିରିଜାନନ୍ଦିନୀ ଗୁଣବନ୍ତି କାଳି ଗଳାରେ ଶୋଭେ ତୋ ମୁକୁତା ମାଳ । ଗଜ ଗମନୀ ବଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମା, ଗୋ ମା, କେ କହିପାରେ ତୋର ଗୁଣ ସୀମା ଗୋ ।୧

ଜାନୁ ଯୁଗ ରମ୍ଭାତରୁ ସମ ବରଣ ଚମ୍ପକ ମାଣିକ, ପାଣି ପଙ୍କଜ ଗମନ ମତ୍ତଗଜ ସପତ କୋକିଲ ବାଣୀକ । ଗୁଗୁଲ ଗନ୍ଧ ଗନ୍ଧ, କୁସୁମ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ବଦନ ଦନ୍ଦ ଦନ୍ଦ, ଶୋଭିତ ଗୋ ମା, ପଦ୍ମରେ ଶୋଭେ ରଙ୍ଗ ଅଳତା ଗୋ ।୨।

ଚରଣେ ନୂପୁର ଘଣ୍ଟି ବାଜେଣି, ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଶୋଭେ ତୋ ରଙ୍ଗ କାଛେଣି, ରଙ୍ଗବଦନ, ରଙ୍ଗ ତୋଳା ବେନ ଗୋ ମା, ରଙ୍ଗମୟ ଅଙ୍ଗ ବନ୍ଧ ଗୁହାଣି, ଗୋ ମା । ଖଡ଼୍ଗ ଖର୍ପର ତ୍ରିଶୂଳ ମୁଦଗର ଗଦାପଦ୍ମ ଚତୁର୍ଭୁଜେ ଶୋଭିତ ଗୋ ।୩।

ବକ୍ଷେ ମୁଣ୍ଡହାର ମାଳ ଝର୍ଝର ରୁଧିର ଧାରଧାର ବଲମ୍ବିତ ପାଟି, ଖାଦ୍ଦଜଟା କଟିଭ୍ରୁକୁଟି ଶୋଭିତା ସୁସଞ୍ଚ ନାସିକା ଗୋ ମା, ଭୟଙ୍କର ରୂପ ବଦନ ଶଙ୍କା ଗୋ ।୪।

କର୍ଣ୍ଣେ ଖାର ବୋଲି ମୁକୁତାଝର, କ୍ଷଣକେ ବେଶ ନୂଆଆନ ତୋର, କ୍ଷଣେ ବାରଙ୍ଗନା କ୍ଷଣେ ଷୋଡ଼ଶୀ ଗୋ ମା । ଯେଉଁ ରୂପ ଦେଖି ଭୁଲିଲେ କାଶୀ । ଜିହ୍ୱା ଲହ ଲହ ଦଶନ ଠହ ଠହ ରୁଚିର ସୁଶୋଭିତା ଗୋ ।୫।

ଷୀଣ କଟିବାସ, ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସ ବଚନ ବଚଳିତ ଲଳିତା ଅଧରେ ନିନ୍ଦଇ ବିମ୍ବଫଳ ତହିଁ କୁସୁମ ତିଳଫୁଲ ନାସିକା ଗୋ ମା, ନିପୁର ସୁନ୍ଦରୀ ସୁର ନାୟିକା ଗୋ ।। ମଥାମଣି ଝପୁ ଭୁବନ ପାଏ । ଝଟକ ଦଶଇ ବିଜୁଳି ପ୍ରାୟେ, ଦେଖିଲେ ଯୋଗୀ ତୋ ତେଜବେ ଯୋଗ । ଗୋ ମା । କ୍ଷଣେ କାତ୍ୟାୟନୀ କ୍ଷଣେ ଭୈରବୀ ଗୋ ଦାନ୍ତ ରଟରଟ ଜିହ୍ୱା ଲହ ଲହ, ଖଡ୍‌ଗ ଝମ ଝମ ଝମକନ୍ତା ଗୋ ।୬।

ଦନୁଜ ଡର ଡର ପ୍ରକମ୍ପେ ଥରହର ଶରଣ ଶରଣ ବର୍ଣ୍ଣିତା । ଡ଼ବ ଡ଼ବ ଡ଼ମ୍ବରୁ ମୃଦଙ୍ଗ ଧୁ ରୁ ଧୁରୁ, ପତନ ଫିର ଫିର ଫରବତା ଗୋ ମା,ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟର ତୁ ଜଗଜ୍ଜିତା ଗୋ ।୭।

ସକଳ କଥାରେ ତୁହି ବନ୍ଦନ । ତୋତେ ସୁମରିଲେ ରଘୁନନ୍ଦନ । ହରତା କରତା ତୁ ବରଦାତା ଗୋ ମା । ଶୂନ୍ୟରେ ରାମଙ୍କୁ ଦେଲୁ ବାରତା ଗୋ ମା । ମାର ମାର ଲଙ୍କା ଧ୍ୱଂସକର ଏକା କାଟ ଦଶଶିର ଦଶାନନଙ୍କୁ । ସଗୋଷ୍ଠ ସହିତେ, ମରନ୍ତୁ ଦଇତେ ରାଜା କର ବିଭୀଷଣଙ୍କୁ ଗୋ ।୮। ଜନକ ଦୁହିତା ଜନନଙ୍କର ମାତା ନିଅ ଯା ତୋ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଗୋ ମା । ଶୁଣିଥିଲେ ରାମ ତା ହୁକୁମକୁ, ଆଦେଶ କଲେ ସେ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ତହୁଁ ବାନରେ ବିଧ୍ୱଂସିଲେ ଲଙ୍କା, ସୁଗ୍ରୀ ଅଙ୍ଗଦ ହନୁ ରଣ ରଙ୍କା, ଦୈତ୍ୟ ବାନର ହେଲେ ମିଶାମିଶି ଗୋ ମା ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ଦିବସ ନିଶି, ସୁମିତ୍ରା ତନୁଜ ଧରଣ ଧଇର୍ଯ୍ୟ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତକୁ ସେ ମାଇଲେ ଏକା ଗୋ ।୯।

ଶ୍ରୀରଘୁନନ୍ଦନ, କୋଦଣ୍ଡ ଧରଣ ଦୈତ୍ୟ ଦଶମାଥ ଛେଦିଲେ ଏକା, ତୁଷ୍ଟ କପିମାନେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ଯେ ଯାହା ଭୁବନକୁ ଗଲେ ଗୋ ମା, ସୀତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମ ଅଯୋଧ୍ୟା ନେଲେ ଗୋ । ୧୦।

ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ ଯେତେ ନୃପତି ଗଣ, ସୁଗ୍ରୀବ ଅଙ୍ଗଦ ହନୁ ବିଭୀଷଣ, କେହି ତ ରକ୍ଷା ଗୋ ନ କରି ପାରି ଗୋ ଆତଙ୍କେ ଡାକିଲେ ତୋ ନାମ ଧରି ଗୋ, ଗୁଣ ଟଙ୍କାର ହସ୍ତି କହୁଙ୍କାର ଦେଖି ସୈନ୍ୟ ଗଣ ଶଙ୍କିଲେ ତାର, ଖଡ଼୍ଗର ଝଣ ଝଣ ଧନୁର ଟଣ ଟଣ ଶୁଣି ଭୟେ ଭାଜିଲେ ଗୋ ମା, କହିଲେ ମନାଇ ଚରଣେ ବିନୋଇ କେତେ ବଳୀ ଖୋଜା ଯାଚିଲେ ଗୋ ।୧୧

ବନ୍ଧରେ ପଡ଼ିଲେ ନୃପତିବର, ମଣ୍ଡଳମଣି କିଶୋର ସୁନ୍ଦର ତୁ ଯାଇ ଯବନ କଣ୍ଠେ ବିଛେଜ, ସମର୍ପି ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ତୋଷେ ରାଜ୍ୟ ଗୋ ମା, ଆସନ୍ତୁ ନରେଶ ହୁଅନ୍ତୁ ହରଷ, କରୁ କୃପା ତାଙ୍କୁ ଯତନ, ହସ୍ତ, ରାଜ ସୈନ୍ୟ ହୋଇ ତୋଷମନ ବାହୁଡ଼ି ଆସନ୍ତୁ ବହନ ଗୋ ତୋର କୃପାବଳେ ଶୀଘ୍ର ହେଉ କଷ୍ଟ ମୋଚନ ଗୋ ।୧୨।

କହଇ କବି ଯେ କରି ବିନତି । ହେନ ମୋ ଭକତି ତୁ ଦୟାବତି, ଅସୀମ ଅଟଇ ତୋର ମହିମା, କେ ବର୍ଣ୍ଣି ପାରିବ ତୋ ଗୁଣ ସୀମା । ଅଭୟ ଦାୟିନୀ, ଆର୍ତ୍ତଙ୍କ ନାଶିନୀ ସ୍ୱ କରୁଣା ବଳେ ତୁ ବରଦାତା ଗୋ ୧୩।

କେଶରୀ ପୃଷ୍ଠେ ବିଜେ ତୋହର । ଦୁଷ୍ଟ ଦନୁଜଙ୍କୁ କରୁ ସଂହାର । ଗଳାରେ ଶୋଭିତ ରକ୍ତ ମନ୍ଦାର, ବିଲ୍ୱପତ୍ରେ ଦସୁଣାର ହାର ଗୋ ମା, ଗର୍ବିଙ୍କର ଗର୍ବ, କରୁ ତୁ ନିଖର୍ବ ସନ୍ଥ ଜନେ ପାଇଥାଉ ତୁ ଏକା ଗୋ ।୧୪।

ଆଗପଦ ମୋର ନୁହେଁ ରଚନା । ଷୟଦଶ ପଦଠାରୁ କଳ୍ପନା । ଲେଖିଲି ଅତି ବିଷାଦ ଚିତ୍ତରେ, ସଂସ୍କାରକ ହେଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାରେ ଗୋ ମା, ସଂଶୋଧିତ ପଦ, ହୋଇଗଲା ଗଦଗଦ ଲେଖିବି ମାଗୋ ତୋ କରୁଣା ବଳେ ।୧୫।

ରଚୟିତାଙ୍କର ନାମ ଏଥିରେ ନ ଥିବାରୁ ମୁଁ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଚିତ୍ତରେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନଥିଲା ରଚନା, ତେଣୁ ମନେ ମୋର ହେଲା ଭାବନା, ଗୋ ମା, କଲି ପୂରଣ, ତୋ ଦୟାରୁ ପୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ ଗାବଇ ଏକା ଗୋ ।୧୭।

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାମାଳଶ୍ରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ

ବ୍ରତର ଭୂମିକା

ଏହି ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ବିଶେଷତଃ ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ କନ୍ୟାମାନେ ଭ୍ରାତୃମଙ୍ଗଳ କାମନାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆଶ୍ୱିନ ମାସରେ ଏହି ବ୍ରତ ପାଳନ କରି-ଥାନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ଓଷା ଶୁକ୍ଳ ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥିରେ ସମାହିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି କଠିନ ଅନଶନ ତପସ୍ୟାରେ ଉପାସନା ଶୁଭ ବାସରେ ଭ୍ରାତୃ ସମାଜକୁ କଲ୍ୟାଣ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ।

ଯେଉଁ ଭଗ୍ନୀମାନେ ପିତାଳୟରେ ଥିବାବେଳେ ଭାଇ ଜିଉନ୍ତିଆ ନାମକ ବ୍ରତ ପାଳନ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ଭାଇଙ୍କର ଅଶେଷ ମଙ୍ଗଳ କାମନାକରି ଭଗ୍ନୀର ଗୌରବ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥାନ୍ତି ।

। ଇତି ।

ପ୍ରକାଶକ

ଫୋନ-୬୨୨୨୫୦

ମୁଦ୍ରଣ-- ଜନସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ, ଭଗତପୁର କଟକ-୧୯୯୯